

Νομίζει τις, ὅτι μεταβαίνουσιν εἰς κατάκτιον πόλεων. Τὸ ἀναχωροῦν αὐτὸ ἀλιευτικὸν ὄμμα ὁμοιάζει μᾶλλον σύνταγμα ἀναχωροῦν διὰ μάχην· τόση τάξις ὑπάρχει. Ὅταν δὲ φθάσωσιν εἰς τὸ ὁρισμένον μέρος, εὐρυτάτη ὁπὴ ἀνοίγεται, ἐξ ἧς βλέπει τις τὴν θάλασσαν κάτωθεν τῶν πάγων, τὰ δίκτυα ῥίπτονται ἐντὸς τῆς ὁπῆς, καὶ ἀφ' οὗ παρέλθῃ ὀλίγη ὥρα, ἀρκεται τὸ ἥμα, ἥμα θούρειον πλέον, οἱ ψαράδες μὲ τὴν ἀπαστράπτουσαν χαρὰν τῶν νικητῶν αἰρουσιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοὺς αἰχμαλώτους πελωρίους ἰχθεῖς, τοὺς ἀμυμήτους σολιάδες, ἐρυθροὺς, ὡς ἀγγλούς, ἀρτι ρουφήσαντας τζάϊ, καὶ ἐγείρονται λόφοι ἐξ αὐτῶν ἐπὶ τῶν πάγων, ἐνῶ ἀκόμη ἐξακολουθεῖ τὸ τραγοῦδι. Μὲ τὴν λάμψιν δὲ τῶν ὀρέων, ἐν τῇ λευκῇ πλάκᾳ τῆς πεπτηγμένης θαλάσσης, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰς καλύβας τῶν οἱ ἀλιεῖς, οἱ πράκτορες δὲ τὴν πρωΐαν ἀγοράζουσι τοὺς ἀλιευθέντας ἰχθεῖς, καὶ βαγόνια ὀλόκληρα σιδηροδρόμων, ἀναχωροῦσι φορτωμένα ἀπὸ αὐτὰ διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ρωσσίας.

Τὰ χρήματα διανεμόνται ἐξίσου εἰς ἑκάστον ἄτομον λαδὸν μέρος εἰς τὴν ἀλιεῖαν.

Ὁ βίος αὐτῶν ἐπὶ τῶν χιόνων διαρκεῖ ἐπὶ ὀλοκλήρους μῆνας, ὅτε ὅμως προσεγγίσῃ ὁ Μάρτιος καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν ἀναμένεται νὰ φυσήσῃ ὁ βορρᾶς ὅπως θραύσῃ τοὺς πάγους καὶ τοὺς παρὰσῃ, ὅλοι ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν ξηρὰν ἵνα ἀρχίσωσι τὴν θερινὴν ἐργασίαν τῶν, τὴν σπορὰν τῶν ἀγρῶν. Οἱ ἀλιεῖς μεταβάλλονται εἰς γεωργοὺς, ἀντὶ τῶν δικτύων τὸ θέρος προετοιμάζονται τὸ ἄροτρον καὶ αἱ θεριστικαὶ μηχαναί.

✱

Τὸ θέρος ἀρχεται ἡ ἀλιεῖα τῶν ποταμῶν πάλιν· νέαι ἐκστρατεῖαι ὑπὸ ἄλλων κατόικων. Ὅλα τὰ ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Βόλγα καὶ τοῦ Τανάϊδος χωρία, ὅλαι αἱ μαγευτικαὶ στενίτσαι τῶν Κοζάκων ἐτοιμάζουσι ταῖς βουρδάκαις τῶν, μεθ' ὧν θὰ πλεύσωσι τοὺς ποταμούς, καὶ τὰς μπαλάικας, δηλαδὴ τὰ μπαουζούκια τῶν μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ψάλλωσι τὰ ἥματα τῶν, ὅτε τὴν νύκτα, ἀναπαύμενοι ἐπὶ τῆς ὄχθης, θὰ βλέπωσι τὸν ποταμὸν τὸν ἔχοντα ἀργυρὰν τὴν ἐπιφάνειαν καὶ χρυσοῦν τὸν πυθμένα. Καὶ τὰ ἥματα περικλείουσι τόσην χαρὰν, τόσον θαλάσσιον ἄρωμα. Ὁ ψαρὴς τραγουδεῖ τὰ δημῶδα τραγούδια του:

Πέτα, βαρκοῦλα μου μικρή,
Καὶ ἔλυνσε τὸ χιόνι·
Γελά ἡ λίμνη ἀργυρή,
Καὶ δὲ νεράϊδα καρτερεῖ
Κ' ἐσένα καμαρόνει,
Πέτα, βαρκοῦλα μου μικρή,
Καὶ ἔλυνσε τὸ χιόνι.

Εἴν' ἡ θωριά της ἀργυρή,
Φεγγάρι σὰν τὴν βάθει,
Θαμπόνει ὁποῖος τὴν θωρεῖ,
Καὶ νὰ νοήσῃ δὲν μπορεῖ
Πῶς μέγα κλεῖ χρυσάφι·
Πέτα, βαρκοῦλα μου μικρή,
Νὰ πάρω τὸ χρυσάφι.

Ὅταν ἐτοιμασθῶσιν αἱ βουρδάκαις καὶ λικνίζονται κατάλευκοι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, τότε ἐν συμπεφωνημένῃ ἡμέρᾳ, ὅλοι ἀπέρχονται, ἔχοντες τὸν σταρσινά, τὸν ἀρχηγόν, ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ ἐπιδίδονται εἰς τὴν ἀλιεῖαν, ἐξάγοντες διὰ τῆς ἐργασίας τῶν, ἀπὸ τῆς ἀργυρᾶς λίμνης, τὸν χρυσόν, ὅστις τοὺς καθιστᾷ εὐδαίμονας καὶ πλουσίους. Τὸ χαδιάρι ἀλιεύεται, καὶ τὰ ρούβλια πληροῦσι τὰ θυλάκια τοῦ φιλέργου τούτου λαοῦ. Αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοὶ πλημμυροῦνται ὑπὸ λέμβων καὶ ἡ ταραχὴ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀντηχεῖ ἐπὶ τῆς ἀργυρᾶς λίμνης.

Τὴν νύκτα δὲ ἀνάπτονται τὰ πυρά, καὶ ἀπὸ μακρὰν βλέπει τις τὰς ἀπειραγίθμους φλόγας ἀντανακλωμένας ἐπὶ τῆς λίμνης· νομίζει τις ὅτι αὐτὴ νέμεται ὑπὸ πυρᾶς. Τὸ θέαμα τότε εἶναι μαγευτικώτατον, πανταχοῦ ἀκούονται αἱ καμπάναι, ὅπως τὰς καλοῦσιν, αἰτίνες ποιοῦσι παταγῶδη θόρυβον, προσκρούμεναι ἐπὶ τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ἰχθεῖς περίτρομοι ἐκ τοῦ κρότου παρασύρονται τυφλοί, εἰσέρχονται εἰς τὰ δίκτυα τῶν ἀλιέων, ὅτε δὲ ταῦτα πληρωθῶσιν ἀνασύρονται καὶ μεταφέρονται εἰς τὰς παραλίας.

Αἱ γυναῖκες τότε τοὺς μεταφέρουσιν εἰς τὰς ἀγοράς. Αἱ σύζυγοι καὶ αἱ ἀδελφαὶ τῶν ἀλιέων γίνονται ἰχθυοπώλιδες. Καὶ τί ἰχθυοπώλιδες, μὲ κοράλλινα χεῖλη καὶ μὲ μαργαριταρένια δοντάκια. Ὁ ἀνοικτός ὀλίγον σπινθόδεσμος, διαγράφει μαγικῶτατον στίβον, τὸ δὲ μεῖδιμά τῶν εἶναι ὀρεκτικώτερον ἀπὸ τὰ ψάρια τῶν. Καὶ εἶνε τόσον ἀγαθὰ αἱ καὶ μέναι, ἀκούουν τὰς θερμὰς ἀνακραυγὰς τῶν διερχομένων ἀγοραστῶν καὶ μειδιῶσιν, εἰσέρχονται εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ ἀγοραστῶν οἵτινες ὁμιλοῦν διφορούμενως καὶ διὰ παραβολῶν, καὶ ὅμως ἔχουν τὴν ὄρεξιν νὰ τοὺς ἀκούουν, νὰ τοὺς ἀπαντοῦν, μὲ μοναδικὴν εὐφυΐαν καὶ μὲ ἀκκισμούς οἵτινες ξετρελλαίνουσι, ἰδίως τοὺς ἑλληνάς μας, τοὺς βλέποντας αὐτὰς μὲ τα κερά καὶ ἐρωτύλα βλέμματα καθημένας ἐπὶ μιᾷ ἀνατετραμμένης κοφίνου καὶ πρὸ πλῆθους ἑλλήνων ἰχθύων, οὓς ἤγρευσαν ὁ σύζυγος καὶ ὁ ἀδελφός τῶν. Οἱ ἀγρευταὶ πάλιν αὐτῶν εἶνε οἱ ὑπαξιωματικοί· οὗτοι ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ἰχθυοπωλεῖα, ὅχι ὅπως ἀγρεύσωσιν ἰχθεῖς, ἀλλὰ ἰχθυοπώλιδας. Πρέπει τις νὰ ἴδῃ τὰς ὑποκλίδεις τῶν πελωρίων οὐσάρων, μὲ τοὺς μακροὺς μύστακας, πρὸ τῶν ἰχθυοπωλίδων, ἵνα σχηματίσῃ ἰδέαν τῆς μαγνητικῆς αὐτῶν ἑλξεως. Ἡ πτωχὴ ψαροπούλα λησμονεῖ ἐνίοτε καὶ τὰ ψάρια καὶ τὰ κοφινὰ της καὶ παρατηρεῖ τὸν οὐσάρων, ὅστις τῇ προσμειδίᾳ πρὸ τῆς θέας δὲ αὐτοῦ λύνει καὶ συντρίβεται ἡ δυστυχία. Ποῦ νὰ ἀνθῇ εἰς τὰς ἐκφράσεις τοῦ οὐσάρου. Τὰ χρυσὰ κομβία, οἱ μεγάλοι τὸν μύστακας, ἡ σπάθη, ὅλα ταῦτα ἀρκοῦσιν ἵνα παραλύσουν ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς κρίσεως καὶ αἱ ψαροπούλαι συγχρότατα πίπτουσιν εἰς τὰ δίκτυα τῶν οὐσάρων. Ταῦτα ἤγειραν ἄλλοτε θόρυβον καὶ τὸ φρουραρχεῖον τῆς Πετροπολέως ἠναγκάσθη νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν εἰσοδὸν αὐτῶν εἰς τὰ ἰχθυοπωλεῖα· ἀλλὰ αἱ διαταγαὶ αὗται εἶνε ἀπὸ ἐκείνας, αἰτίνες δὲν

τηροῦνται ποτέ, μὲ ὅλας δὲ τὰς ἀπαγορεύσεις, πάντοτε αἱ ἀγοραὶ εἰσι πεπληρωμέναι ἀπὸ τοὺς κυανοὺς πύλους τῶν οὐσάρων.

✱

Τὰ θεάματα ταῦτα δὲν παρέχει ἡ ἀγορά μας· ἐν αὐτῇ μόνον Εὐρωπαῖα τις μὲ τὸ καλαθάκι της θὰ φανῇ, ἄλλη γυναικεῖα μορφή δὲν παρουσιάζεται· δὲν ἔχει ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην καλὴν φήμην ἡ ἀγορά μας· σήμερον ἴσως εἶνε ὑπερβολικὴ ἡ ἰδέα, ἣν ἔχουσι περὶ τῶν ἰχθυοπωλῶν μας, ἄλλοτε ὅμως, ἀτυχῶς, δὲν ἠδύνατο νὰ διέλθῃ κυρία χωρὶς ν' ἀκούσῃ ὀπισθὲν της παντός εἶδους βαναυσολογίας, αἰτίνες θὰ τὴν ἔκαμνον νὰ ἐρυθριάσῃ μέχρι τῶν ὠτων· εὐτυχῶς πάντα ταῦτα ἐξηλείφθησαν καὶ οἱ ἰχθυοπῶλαι μας εἶνε εὐπρεπεῖς ὅπως δῆποτε, ἐν τοῦτοις ἀκόμη δὲν κατάρθωσαν νὰ ἴδουν κυρίας ὡς ἀγοραστὰς.

Ἀλλὰ μήτε ἡ ἀλιεῖα παρέχει πρωτοτυπίαν, ἐκτὸς μόνον τῆς ἀλιείας τῶν παραλίων τῆς Μάνης. Ἐκεῖ αἱ λέμβοι θεωροῦνται ὡς πολυτέλεια ἀκόμη.

Οἱ Μανιάται ἀλιεῖς, εὐρίσκονται εἰσέτι εἰς τὴν πρωτογενῇ περιόδῳ τῆς ναυτιλίας· ἡμιπεφυστημένοι ἀσκοὶ ἀποτελοῦσι τὰς λέμβους τῶν· ταῦτας δὲ ἱππεύουσι δίκην ἱππῶν, καὶ μεταχειρίζονται τὰς χεῖρας ἀντὶ κωπῶν, πλέουσι καὶ ἀλιεύουν. Ὁ διερχόμενος δὲ τὰ παράλια ἐκεῖνα βλέπει περιέργᾳ τοιαῦτα θεάματα τὸθέρος, τάγματα θαλασσιῶν ἱππέων καταγινόμενων εἰς ἄγρην. Οἱ πατέρες τῆς ἐφευρέσεως ταύτης εἰσὶν οἱ Μανιάται, οἵτινες μετὰ σοβαρότητος ἀκαδημαϊκῶν ἐπὶ τῶν τουλουμίων ἀγρεύουσι τὸν κοκωδιὸν τῶν. Ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος μόνον ἐν Μεσολογίᾳ ἀπαντᾶται πρωτοτυπία τις ἀλιείας. Ἀλλὰ τοὺς ψαράδες τῆς λίμνης τοῦ Μεσολογγίου τοὺς διέφθειρεν ἡ πολιτικὴ. Ἀπὸ ἀφελείας, ἡλιοκαεῖς, τετραγώνους ἄνδρας, ζώντας μὲ τὸ μονόξυλον καὶ μὲ τὸ σταλίκι τῶν, τοὺς κατέστησε πολυπράγμονας κομματάρχας, καὶ ἥδη ἐλκύει αὐτοὺς πλείοτερον τὸ καπιλεῖον ἢ ἡ γαλανὴ λίμνη ἢ ἔχουσα καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀργυρὰν τὴν ἐπιφάνειαν καὶ χρυσοῦν τὸν πυθμένα.

Θ. Βελλιανίτης

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΤΗΚΗΝ

Εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ λόφου, χωμένον εἰς τοῦ βράχου τὴν ρωγμὴν, ὡς νὰ ἐξήντησε προστασίαν ὑπ' αὐτὸν, μικρόν, σιωπηλὸν κ' ἔρημον, ἐγείρεται τὸ ἐνκλιπιδίον. Ὡς ἀναχωρητῆς μισῶν τὴν τύρην τοῦ κόσμου, ἀποστέρξας τὴν ζωὴν ἀσκητῆς, κατέφυγεν ἐπίτηδες θὰ ἔλεγε ἐκεῖ ἐπάνω, ἐνεσθηνώθη, κ' ἐξησθαλισμένον, βλέπει τώρα ἀπὸ τοῦ ὕψους του, κάτω, τὴν μυριοθόρυβον πόλιν, τὴν πεδιάδα, ἣν σκιάζει κονιορτοῦ σύννεφον, καὶ τῆς ὁποίας ἡ βοή. μόλις ἀνέρχεται, εἰς ἐκπνέοντα κύματα, μέχρι τῶν ποδῶν του. Ἀμα φθάσας, διασκελίζων δύο ἢ

τρεις μόνες βαθμίδας, εὐρίσκειται ἐντὸς αὐτοῦ. Ἀντὶ τέμπλων καὶ θόλων καὶ τρουλλῶν, τὴν κορυφὴν του σκεπάζει, ἀπλῆ ἐκ κεράμων στέγη. Παρὰ τὸν τοῖχον του, ἀνορθωμένη ἐκ φαγωμένου σχοινίου, κρέματα ἀπὸ ξύλου σαπέντος, μία γυραλέα καμπάνα, ἥς ὁ ἦχος, θλιβερός, ραγισμένος, ἀκούει ἐνίοτε, περὶ δυσμᾶς ἡλίου. Μάνδρα στενὴ, περιτρέχει γύρω του, ἀπὸ τῆς μιάς ἄκρας τῆς κοιλότητος τοῦ βράχου ἀρχομένη, καὶ εἰς τὴν ἄλλην τελευτῶσα, κυκλόνουσα αὐτό, ἐν εἶδει τείχους, ὅπερ σχηματίζει ἐμπροσθεν του ὡς μικρὰν πλατεῖαν. Καὶ τοῦ περιδόλου αὐτοῦ τὸν στολισμόν, ἀποτελοῦν τρεῖς θρανία, ἐξηρθρωμένα, χωλά, οἱ θυσοσώδεις κλῶνοι ἀρτιφύους πεύκου, καὶ μία λεύκη, μικρά, εἰς τὴν πρώτῃν ἀνάπτουξιν της, ἀνθοῦντα ἐν τῷ μέσῳ. Ἐγγὺς αὐτῶν, καλυπτόμενον μὲ δύο σανίδας, πηγὰδι προβάλλει τὰ λίθινα χεῖλη του. Καὶ εἰς τὸ βάθος, παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ βράχου, μεμονωμένη, μία μεγάλῃ συκῇ, ἀπλώνει τὰ πλατέα φύλλα της. Δὲν εἶνε ὅμως μόνον αὐτός, τοῦ στενοῦ περιδόλου ὁ πτωχὸς κόσμος. Ἀκριδὼς ὑπὸ τὴν συκῇν, στεγαζομένη ἐκ τῶν κλάδων της, στηριζομένη σχεδὸν ἐπὶ τοῦ κορμοῦ αὐτῆς, ὡς νὰ ἐκψύεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πλησίον της, εὐθυτενής, μαρμαρίνη στήλη, ἐπιτυμῖα, ὑψοῦται, μὲ τὸν λευκὸν της σταυρὸν ἐπὶ κεφαλῇς. Καὶ ἐπ' αὐτῆς, μὲ ὀγκώδη κεφαλαῖα γράμματα, χαραγμένα βαθῶς ἐπὶ τοῦ μαρμάρου, σκαλισμένα, ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιγραφή. Ἐνθάδε κεῖνται τὰ ὁστὰ τῆς μακαρίτιδος Ἐκατερίνης, συζύγου Ἀθανασίου Γκιγκίζα. Ἀπεβίωσε τὴν 4 Ἰανουαρίου 1869. Εἶνε ἀπλουστάτη ἐπιγραφή, μετακομίδης λειψάνων, γυναικὸς τοῦ λαοῦ, γραίας, κατοικοῦσας πιθανῶς, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς της, εἰς τινὰ τῶν παρακειμένων συνοικίων, καὶ τῆς ὁποίας οἱ συγγενεῖς, ἐτη μετὰ τὸν θάνατόν της, ἐκπληροῦντες τὸν ὑστάτον φόρον τοῦ σεβασμοῦ, θὰ μετέφεραν τ' ἀπομεινάρια, ἐκ τοῦ νεκροταφείου, νὰ τὰ θάψουν εἰς τὸν περίβολον τοῦ γειτονικοῦ ναΐσκου τῶν. Ἀλλ' ἀποκάτω ἀπ' αὐτήν, ἀμέσως ὑστερον, σχεδὸν μὴ χωρίζομένη, ἄλλη ἐπιγραφή προσπίπτει εἰς τὸ βλέμμα. Εἶνε ὁκτὰς ὀγομάτων πάλιν, γυναικείων καὶ αὐτῶν, γραμμένων μὲ μολυβοκόνδυλον. Κατὰ μήκος, τὸ ἐν κάτωθεν τοῦ ἄλλου, παρατάσσονται, μέχρι τῆς βάσεως τῆς στήλης, παρακολουθοῦν τὸ ὄνομα τῆς νεκρᾶς, προφανῶς ὅχι νεκρῶν βέβαια ἐπίσης, περιέργως, ὥσάν νὰ ἦλθαν ἐκεῖ ἀπὸ σκοποῦ, διὰ νὰ τῆς κάμουν συντροφίαν. Καὶ εἰς τὸ πλάγι των, μακρὰ γραμμὴ, τραβηγμένη κατὰ μήκος καὶ αὐτῇ, πέραν τῆς ὁποίας, ἄλλη ἐπιγραφή, κοινὴ, γραμμένη μὲ τὸ ἴδιον μολύβδι, τ' ἀντικρύζει. Καὶ ἀποκάτω ἀκόμη, ἄλλη πάλιν, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, κοινὴ ὁμοίως, ὡς συνοψίζουσα καὶ τὰς δύο, ἀπλοῦται κατὰ πλάτος. Καὶ αἱ ποικίλαι ἐπιγραφαί, αἱ νέαι, αἱ πρωτότυποι αὐταί, ἰδοὺ τί λέγουν. — Σοφία Παρηγόρη, Καλυψὼ Μανωλακάκη, Φανὴ Ὁνηβαίου, Σοφία Στεργίου, Ὁλγα

Βάθνη, Ἐλένη Παπαθανασοπούλου, Θάλεια Φασίτσα, Φωτεινὴ Ξάνθη. 28 Ὀκτωβρίου, Σάββατον, ὥρα 4 μ. μ. 1889. Ἀπασαί ἄκραι φίλαι μέχρι τῆς φου. — Τὰ ὀκτὼ ὀνόματα, ἐκτείνονται κατὰ σειράν, παρ' ἄλληλα, συμπεριζόμενα σχεδόν, καταλαμβάνουν ὅλην τὴν νανῶδη στήλην, μαῦρα ἐπὶ τῆς ὥχρας της ὕψους. Θὰ ἔλεγε, ὅτι συσφίγγοντ' ἐκούσιως, τὸ ἐν πρὸς τ' ἄλλο, διὰ νὰ χωρέσουν, ἢ καὶ διὰ νὰ δανεισθοῦν θερμότητα, φρίσσοντα ἐπὶ τῆς κρύας πλακῆς. Κορασίδες βεβαίως ὅλαι, ἀπὸ δεκατριῶν ἕως δεκαῆς ἐτῶν ἀναμφιδόλως, μαθήτριάι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. Γνωστῶν οἰκογενειῶν τῆς Νεαπόλεως αἱ πλεῖσται, εἰς τὸ πρότερον ἄνθος τῆς ἡδῆς, εἰς τὴν πρώτῃν ἀκμὴν τῆς ὑπάρξεως. Θὰ ἦλθαν τὸ Σάββατον αὐτό, προδήλως, ἐπωλεούμεναι τῆς ἀργίας τοῦ σχολείου των τὸ ἀπόγευμα, χάριν περιπάτου, θ' ἀνερχήθησαν τὸν κοντινὸν εἰς τὰ σπήτια τῶν λόφων, διὰ ν' ἀναπνεύσουν ἐν ἐλευθερίᾳ, ἐν λήθῃ ἐπὶ μίαν ἡμέραν τοῦ πληκτικοῦ μαθήματος καὶ τῆς ἀνιερᾶς διδασκαλίας, διὰ νὰ ταραξοῦν τὸ ἔργον ἐκκλησιδίων μὲ τοὺς ἀργυροῦς των γέλωτας καὶ μὲ τὰ εὐθυμὰ πομπύσματά των. Μόνοι, χωρὶς ὀχληρὰν παιδαγωγόν, χωρὶς προσεκτικὴν μητέρα, χωρὶς πατέρα δοδάρων καὶ συμβουλεύοντα, δίχως νὰ εἰποῦν ἴσως τίποτε εἰς κανένα ποῦ θὰ ὑπάγουν, ἐκ κοινῆς συμφωνίας, ἐν ὁρμῇ ἀνεξαρτησίας, ὑπεῖκουσαι εἰς τ' ἀχαλίνωτα, τὰ θεῖα ἐνστικτα, δι' ἐν ἀπόγευμα ἐξυπνήσαντα ἐντὸς των, ἅτινα ὥθοῦν τὴν μικρὰν δορκάδα ν' ἀναπνῇ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δασῶν, ἢ τὸν ἀρτιγέννητον νεδρὸν, νὰ ἄλλεται πρὸς τοῦ βουνοῦ τὴν κορυφὴν, διὰ νὰ χαιρετίσῃ ἐκεῖθεν, ἀφ' ὑψηλοῦ, τὴν μεγάλην μητέρα του Φύσιν. Θ' ἀλληλεκρατοῦντο βέβαια ἐκ τοῦ βραχίονος ἀναβαίνουσαι αἱ περισσότεραι, θὰ ἐδπευδαν πρὸς τὸν τραχὺν ἀνήφορον, καὶ θὰ συνωμῖλουν διαρκῶς, καὶ θὰ ἡδολέσχουν ἀδιακόπως, ἐν τῇ ἡδονικῇ αἰσθήσει τῆς προσκαίρου των χειραφετήσεως, ἐν τῇ εὐθύμῳ υπερηφάνειᾳ διὰ τὸ πραξικόπημα. Καὶ θὰ ἐδάδιζαν ὅπως ἀνέτυχαινε, πρὸς τὴν φθορὰν τῆς εὐμεταβλήτου των ὀρέξεως, ἄλλοτε κατὰ ὁμάδας εὐαρίθμους, ἀποσπώμενας ἀπ' ἄλληλων, διὰ νὰ ἐνωθοῦν αὐθις μετ' ὀλίγον, ἢ παντοιοτρόπως νὰ ἀλλάξουν, ἄλλοτ' ἐν μιᾷ ζωηρᾷ μάχῃ, προχωροῦσιν φῦρδην μίγδην. Καὶ θὰ ἐπροπορεύοντο κάποτε τινές, διὰ νὰ εὐρεθοῦν μετὰ μικρὸν ὀπίσω, καὶ θὰ ἤρχοντο ἄλλαι τελευταῖαι διὰ νὰ εὐρεθοῦν αἰφνης ἐμπρός, καὶ θὰ ἐβραδυπάτουσαν αὐταὶ τότε διὰ ν' ἀφθεοῦν κατόπιν γρήγορα εἰς δρόμον, καὶ θὰ διεσκέλιζον ἐκεῖναι ἡδὴ τὸ πρᾶν ἐκεῖ, διὰ νὰ σταματήσουν ἔπειτ' ἀποκαμωμένοι, ἐν ὅλῃ τῇ δυνατῇ ἀταξίᾳ, ἀκαταστασίᾳ, συμπλεκόμεναι ἢ μακρυνόμεναι ἢ συμμιγνύμεναι ἢ χωρίζομεναι, κατὰ τὴν στιγμήν θέλουσιν ἢ τὴν ἀκαρτίαν ἐφεσίν των. Καὶ θὰ τὰ ἔλεγαν πολλὰ αὐτῶν συχνάκις, κατὰ δύο, ἀσχολοφανεῖς, δοδαιζόμεναι, μεφισταλέα ἐρυθίματα καὶ μετὰ διὰματα πτερόντα, σιγὰ-σιγὰ, ὡς ν' ἀνε-

κοῖνουν μεταξύ των σπουδαῖα μυστικά, καὶ θὰ ἔτρεχαν πολλάκις ἄλλαι, διαγωνιζόμεναι, ποῖα νὰ προσπεράσῃ εἰς τὴν ταχύτητα, μὲ μικρὰς-μικρὰς ὀξείας συνεχεῖς φωνὰς πτηνῶν ἐξαφνισθέντων καὶ πνιδήματα, ἐν τῷ κοχλασμῷ τοῦ νεανικοῦ των αἵματος, ἐν τῇ ἀνάγκῃ των παιδικῶν των μελῶν νὰ κινηθοῦν. Καὶ θὰ ἐπροσποιοῦντο πῶς ἐμάλλωναν τὰς μάλλον ταραχώδεις μερικαί, θὰ ἐπροσπάθουν νὰ ὑποδυθοῦν μεγαλητέρων προσώπειον, χωρὶς νὰ ἠμποροῦν νὰ τὸ κρατήσουν, ἐπιθυμοῦσαι νὰ φανοῦν ὡς δῖθεν φρόνιμοι, ἀδεξιότατοι καὶ χαριέστατ' ἐν τῇ ὑποκρίσει των. Καὶ θὰ συνέλεγαν ἀναμφιδόλως, ὅλα τ' ἀγροδίατα λουλούδια, ὅσα θὰ εὐρίσκαν καθ' ὁδόν, καὶ θὰ ἐστόλιζαν μὲ αὐτὰ τὰ καπελλάκια των, καὶ ἡ ὀμπρελλίστρας των ἐρυθραὶ θ' ἀνεπετάννυντο, ὑπὸ τὸν ἥλιον τοῦ φθινοπώρου, καὶ θὰ ἥσθμαιναν, καὶ θὰ ἐγέμιζαν τὴν ἔκτασιν μὲ θόρυβον καὶ ἀλαλητόν. Καὶ ἀφοῦ, καταϊδρωμένοι, σκονισμένοι, ἄλλα πλήρεις χαρᾶς, πλήρεις ἀγαλλιάσεως, θὰ ἐφθαδαν ἐκεῖ ἐπάνω, καὶ ἀνέδισαν τὰς δύο ἢ τρεῖς βαθμίδας, καὶ ἐμῶικαν εἰς τὸν περιδολόν, ἃ ἐκάθισαν εἰς τὰ σπασμένα του θρανία, διὰ νὰ ξεκουρασθοῦν τάχα καὶ λιγάκι, καὶ θὰ ἀπέδλεψαν μὲ τὰ ἐκπληκτὰ ὄμματα των πρὸς τὸν εὐρύν καὶ διαυγῆ ὀρίζοντα, καὶ θὰ παρετήρησαν τὴν μυριοθόρυβον πόλιν, συνταρασσομένην ἐκ τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς της, ἀφρόντιδες νέαι, οὐδὲν ἐννοοῦσαι ἀκόμη ἐξ αὐτῆς, ἢ τὴν γλυκεῖαν μέθην τῶν δεκαπέντε ἐτῶν των. Ἐπειτα, ἀεκίνηται, ἀκούραστα, ἐκ μιᾶς στιγμῆς ἀναπαύσεως ἀντλοῦσαι δύναμιν χρόνων, θὰ ἤρχισαν ἐξετάζουσαι τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν, καὶ θὰ περιῆλθαν τὴν μάνδραν, καὶ θὰ ἐπαίξαν ἐν τῷ περιδῶλῳ, καὶ θὰ ἐσκύψαν διὰ νὰ ἰδοῦν τὸ βαθὺ πηγὰδι, καὶ θὰ ἐκοίταν κανένα κλῶνον τοῦ ἀρτιφύους ὡς αὐταὶ πεύκου ἢ τῆς ὡς αὐταὶ νεαρᾶς λεύκης. Ἐν τῷ μεταξύ, καμμία ἐξ αὐτῶν, θὰ ἐπλησίασε καὶ εἰς τὴν μονήρη στήλην, ὑπὸ τὴν συκῇν, τὴν καλύπτουσαν τὰ ὁστὰ τῆς γραίας, καὶ γελῶσα, μὲ ὅλην τὴν πρὸς τὸ ἀγνώστον ἀφοδίαν τῆς ἡλικίας των, μὲ ὅλην τὴν νηπιώδη ἀσυνειδησίαν των πραγμάτων, θ' ἀνέγνωσε μεγαλοφῶνως τὴν ἐπιγραφήν: «Ἐνθάδε κεῖνται τὰ ὁστὰ τῆς μακαρίτιδος Ἐκατερίνης, συζύγου Ἀθανασίου Γκιγκίζα. Ἀπεβίωσε τὴν 4 Ἰανουαρίου 1869». Καὶ θὰ ὑπέδειξε πιθανῶς εἰς τὰς συντροφίους της τὴν διαλάμπουσαν τοῦ γράψαντος ἀνορθογραφίαν, καὶ θὰ ἐπεῖπε δῖθεν ἀπευθυνόμενῃ πρὸς αὐτόν: — Αἱ μωρὲ κακομοῖρην, μηδενικὸ ποῦ θὰ σοῦδαζε ἡ κυρία Χαρίκλεια, ἀν τῷ γραφεὶ στήν ἐξήγησί σου... — Καὶ κυχλισμοὶ θ' ἀντηλάλησαν εὐθὺς, καὶ περιέρχεται θὰ ἠγέρθησαν ἀκράτητοι, καὶ θὰ ἐπλησίασαν ὅλαι νὰ κυττάξουν, καὶ θὰ συνωθοῦντο περὶ τὸ νεκρικὸν μάρμαρον, καὶ ἡ κυρία Χαρίκλεια θὰ ἐκοροῖδεῖτο προσηκόντως. Κατόπιν, ἴσως ἡ ἴδια ἴσως ἄλλη, θὰ ἐβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπιδά της καὶ τὸ μολυβοκόνδυλόν της, καὶ θὰ ἐπλησίασε περισσότερον, καὶ θὰ εὐρεν ἀστείον, νὰ γράψῃ, ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τὴν στήλην τοῦ τύμ-

δου, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὑπὸ τὸ τῆς γράας. Καὶ ἤρχισε:—Σοφία Παρηγόρη, Καλυψὼ Μανωλακάκη, Φανή Θηβαίου, Σοφία Στεργίου, Ὀλγα Βάθη, Ἐλένη Παπαθανασοπούλου, Θάλεια Φασίτσα, Φωτεινὴ Ξάνθη. — Καὶ ἔβαλε τὴν ἡμερομηνίαν εἰς ἀνάμνησιν, καὶ τὸ ἔτος, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὴν ὥραν ἀκόμῃ, ἐνθύμημα παντοτεινόν. Καὶ μετατοῦτο, δι' ὁμοφώνου ἐπινεισέως, θὰ ἐπράδῃεν εἰς τὸ πλάγι τὴν περιληπτικὴν γραμμὴν, καὶ πέραν αὐτῆς, ἀπεθανάτισε τὴν παιδικὴν ἀγάπην, τὴν συνδέουσαν τ' ἀδῶα ἔτη των, καὶ ἦν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ, τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, θεὰ νομίζουσιν αἰώνιαν. Ἄ πασαι ψῆλαι μέχρι τῆς φωνῆς. Ἐπιτέλους, θὰ ἔφυγαν, θὰ κατέβησαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, θὰ ἐγκατέλειψαν τὸν γηραιὸν βράχον, ὡσὰν νὰ ἔλεγε τὸν γηραιὸν παπποῦν, ἄνθη φυένητα μίαν στιγμὴν εἰς τοὺς πόδας του διὰ νὰ τὰ στερεθῇ πάλιν ἀμέσως, εἰς τὴν μόνωσίν του καὶ τὴν οἰγνῇ. Ἐκτοτε, ἡ ἐπιγραφή των μένει ἐκεῖ, ὅπως μένει ἡ ἄλλη, ἡ σκαλισμένη ἐπὶ τοῦ λίθου. Ἡ συκὴ ἀπλόνει ἐπ' αὐτῆς τὰ πλατέα φύλλα της καὶ ὁ βράχος ρίπτει τὴν ἡμέραν τὴν σκιάν του. Ἡ στήλη ἐγείρεται, φέρουσα εἰς τὸ ἔξῃς, τὸ ὄνομα μιᾶς νεκρᾶς καὶ ὀκτὼ ζώντων, ἐν πλήρει δόξῃ καλλοῦ καὶ θάλους. Καὶ ἡ θεὰ τῶν νεανικῶν αὐτῶν ὀνομάτων, πλῆσιον τοῦ τῆς προστύτιδος, γεννᾷ ὅλως ἰδιόρρυθμον συναίσθημα εἰς τὴν ψυχὴν. Θὰ ἔλεγε, ὅτι ἐπὶ τοῦ μνηρίου αὐτοῦ μνήματος, ἡ ἀνυπαρξία τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὴν ὑπαρξιν, τὸ παρὸν προσμειδιᾷ πρὸς τὸ παρελθόν, ἡ ἀκμὴ ἀδελφούται πρὸς τὴν παρακμὴν καὶ τὴν ἐκμυδένισιν. Αἱ δύο ἐπιγραφαί, φαίνονται ὡς γρονθοκοποῦσαι ἀλλήλας ἢ συμπληροῦσαι ἑαυτάς. Ἡ πρώτη, καταχέει ὡς σκυθρωπὸν πέλπον ἐπὶ τῆς δευτέρας. Καὶ ἡ δευτέρα, ἀντανατέλλει ὡς μυστικὴν αἴγλην, φασεινὴν ἀνταύγειαν ἐπὶ τῆς πρώτης. Νομίζεις, ὅτι ἐκείνη ἐγράφη, οἶονεὶ ζοφερὰ ἀπειλὴ πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ, οἶονεὶ τολμηρὰ αὐθάδεια πρὸς ἐκείνην. Θὰ ὑπέθετες, ὅτι ἐπίτηδες αἱ θεωρῶντες ἐπισκέπτριαί, καίτοι ἀσυνειδήτως, ἔγραψαν ἐντοῦτοις αὐτὴν, πρόκλησιν ὑπερόχου ἀδιαφορίας καὶ περιφρονήσεως πρὸς τὸ μέλλον, τὸ μέλλον καὶ αὐτῶν, — ὦ, εἶθε ὅσω τὸ δυνατόν μᾶλλον μεμακρυσμένον! —, ὅπως παντὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὄντος, τὸ μέλλον ὕπερ, κατ' ἀσύνθετον, ἀδυσώπητον ὀξύμωρον, ἀντιπροσώπευε μετὰ τοῦ παρελθόντος ἡ ἄλλη ἐπιγραφή. Καὶ θὰ ὑπέθετες ἀφ' ἑτέρου ἅμα, ὅτι ἐν μυστηριώδει καὶ σκοτεινῇ προαισθήσει, αἰθνιδίως ἐπισκνύσασθαι, τὴν ἔγραψαν εἰς ἀναγνώρισιν μᾶλλον τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀφύκτου αὐτοῦ, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀκόμῃ των κατ' ἐξοχὴν ἀφροντίστων, δειλῆς ὑποταγῆς ἀφελῆ ἔνδειξιν, ἔδωκαν δι' αὐτῆς σιωπηλὴν ὑπόσχεσιν πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ οἰκοῦσαν, ἡτοίμασαν τὸ ἐπιτύμβιον των αἱ ἴδιαι ἀπὸ τοῦδε παρὰ τὸ ἐκείνης. Καὶ ἐνῷ ὁ ἥλιος, δύνων ἐκεῖ κάτω, ὁπίσω τοῦ Πάρνηθος, ἀποχαιρετίζει μετὰ τὰς τελευταίας ἀκτίνας του τὸ ἐρημικὸν ἐκκλησιδίων, τὰ ὀνόματα τῶν τρελ-

λῶν κορασίδων, ἐκρήγνυνται ἐπὶ τοῦ μαρμαρέου ὑφ' ὃ κεῖνται τῆς γράας τὰ κόκκαλα, φαιδρά, ὡς εἰρωνικός καγχαόμος τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Νεότητος πρὸς τὸν Θάνατον, καὶ παραδόξως ταυτοχρόνως πένθημα, ὡς ἀπροσδόκητος καὶ ἀλόκοτος ἀρραβὼν πρὸς τὸν Τάφον...

Μιχαὴλ Μητσάκης

IBAN TOYRGENEΦ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

(συνέχεια· ἴδε σ. 30.)

Ἐισπλῶν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ τῆς κλῆμακος τῆς ὑπηρεσίας καὶ εἰσέδουσα εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ὁ δῖα δ' ας μου (ὁ ἰδιαιτερός μου θεράπων) ἐκοιμᾶτο κατὰ γῆς καὶ ἔπρεπε νὰ τον διασκελίσω. Ἐκ τούτου ἀψυπνίσθη, καὶ ἰδὼν με, μοὶ εἶπεν ὅτι ἡ μήτηρ μου ἦτο καὶ πάλιν δυσπρεστημένη ἐναντίον μου καὶ ἤθελε νὰ στείλῃ νὰ με ζητήσῃ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου τὴν εἶχεν ἐμποδίσῃ.

Συνήθως οὐδέποτε ἐπορεύμην νὰ πλαγιάσω πρὶν καλονυκτίσω τὴν μητέρα μου, καὶ ζητήσω τὴν εὐχὴν της· ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἦτο ἀδύνατον!

Εἶπον δὲ πρὸς τὸν δῖα δ' ας μου ὅτι θὰ ἐκδυθῶ καὶ θὰ πλαγιάσω μόνος μου, καὶ ἔσβησα τὸ κηρίον. Ἀλλ' οὔτε ἐξεδύθην οὔτε ἐπλαγιάσα.

Ἐκάθισα ἐπὶ τινος καθίσματος καὶ ἐπὶ πολὺ ἔμεινα ὡς διατελὼν ὑπὸ γοντείαν. Ὅτι συνησθάνομην ἦτο τόσον καινοφανὲς καὶ τόσον ἡδύ!.. Ἦμιν ἀκίνητος μόλις βλέπων πέραν μου· ἀνέπνεον βραδέως καὶ ἐκ διαλειμμάτων μόνον. Καὶ ὅτε μὲν ἐγέλω, ἐνθυμούμενος, ὅτε δὲ ἡσθάνομην ἐνδόμυχον ψυχῆς, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡγάπων, καὶ ὁ ἔρως οὗτος ὁ τοσοῦτον προσδοκώμενος ἰδοὺ τί ἦτο... Τὸ πρόσωπον τῆς Ζηναΐδος ἐπλανᾶτο ἡσύχως ἐνώπιόν μου ἐν τῷ σκότει. Ἐπλανᾶτο μὲν ἀλλὰ δὲν ἐξηφανίζετο. Τὰ χεῖλη της εἶχον ἔτι τὸ αἰνιγματώδες μειδίαμά των· οἱ ὀφθαλμοὶ της μὲ παρτήρουν ὀλίγον τι λοξῶς, μετὰ τρόπον ἐρωτηματικῷ ἅμα καὶ ῥεμβώδους καὶ τρυφεροῦ... ὡς ὅτε εἶχον ἀποχωρισθῇ αὐτῆς.

Τέλος ἡγέρθη καὶ ἐπλησίασα εἰς τὴν κλίνην μου ἀκροποδιστὴ καὶ ἡσύχως χωρὶς νὰ ἐκδυθῶ, καὶ ἐπέθηκα τὴν κεφαλὴν μου ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ὡς ἐὰν ἐφοδύμην μὴπως συνταράξω, δι' ἀποτόμου τινὸς κινήσεως, πᾶν τὸ πληροῦν τὴν καρδίαν μου.

Κατεκλίθην ἀλλὰ δὲν ἐκλείσα τοὺς ὀφθαλμούς. Μετ' οὐ πολὺ παρτήρουν ὅτι ἐν τῷ δωματίῳ μου φῶς τι ἔρριπτεν ἀντανάκλασις. Ὑπνιγέρθη καὶ εἶδον εἰς τὸ παράθυρον. Τὸ περιθώριον τοῦ παραθύρου διεκρίνετο ἐξέχον ἐπὶ τῆς ἀσθενῶς ὑπολευκῶν καὶ μυστηριώδους λάμπσεως τῶν ὑάλων.

«Ἡ καταγίς,» διανοήθη.

Καὶ ὄντως ἡ καταγίς ἦτο, ἀλλὰ μακρὰν καὶ οὐδὲ βροντὴν κᾶν ἠκούετο. Αἱ ἀστραπαὶ μόνον διηυλάκωνον τὸν οὐρανὸν διὰ λάμπσεως μακρὰς καὶ ἄχρον, ἥτις δὲν ἐ-

δρόντα, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπεπήδα καὶ ἐταράσσετο ὡς πτέρυξ πτηνοῦ θνήσκοντος.

Ἠγέρθη· προσήλθεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔμεινα αὐτοῦ μέχρι πρώτας. Αἱ ἀστραπαὶ οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐπαύσαν. Ἦτο δὲ ἡ νύξ ἐκείνη μία ἐκ τῶν καλουμένων ὑπὸ τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ «νύξ τῶν σπουργιτῶν».

Παρτήρουν τὴν ἀμυώδη καὶ βωδὴν ἑκτασιν, τὸν ζοφερὸν ὄγκον τοῦ κήπου Νεοκούτσινου, τὰς ὑποκιτρίνους προσόψεις τῶν ἀπεχόντων οἰκοδομημάτων, αἰτνες καὶ αὐταὶ ἐφαίνοντο ἀνασκιρτῶσαι ὑπὸ τὸν σπινθῆρα ἐκάστης ἀσθενοῦς ἀστραπῆς... Παρτήρουν καὶ δὲν ἡδυνάμην νὰ ἀποσπάσω ἑμαυτὸν ἀπὸ τοῦ θεάματος ἐκείνου. Αἱ βωδαὶ ἐκείναι ἀστραπαί, αἱ συγκρατούμεναι ἐκείναι λάμπεις ἐφαίνοντο ὡς ἀποκρινόμεναι πρὸς τὰς σιωπηλὰς καὶ μυστικὰς ὀρμὰς αἰτνες ἐτάραττον καὶ τὴν ψυχὴν μου.

Ἐπέφωσκεν ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ἡὺς ἐνεφανίζετο μετὰ ἐρυθρῶν κηλίδων. Προσεγγίζοντος τοῦ ἡλίου αἱ ἀστραπαὶ ὠχρίων καὶ μᾶλλον μᾶλλον ἡλαττοῦντο· ἐπάλλοντο σπανιώτερον· καὶ τέλος ἐξηφανίσθησαν πνιγείσαι ἐν τῷ ὑγιεινῷ καὶ καθαρῷ φωτὶ τῆς ἐπανελθούσης ἡμέρας.

Καὶ ἐν ἐμοὶ αἱ ἀστραπαὶ ἐξηφανίσθησαν καὶ ἡσθάνθη μέγαν κάματον καὶ ἡρεμίαν... Ἀλλ' ἡ εἰκὼν τῆς Ζηναΐδος ἐξηκολούθει κινουμένη θριαμβικῶς ἐν τῇ ψυχῇ μου· μόνον δὲ ὅτι ἐφαίνετο καὶ αὐτὴ καθησυχάσα· ὡς δὲ κύκνος ἀνιπτάμενος ἀπὸ τῶν ἐλωδῶν χόρτων καὶ αὐτὴ ἀπεχωρίζετο ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀκόμψων σκιαγραφιῶν αἰτνῆς τὴν περιεκύκλουν. Καὶ ἐγώ, ἀποκοιμώμενος, ἐκλίνα πρὸς αὐτήν, τὸ ὕστατον ἦδη, καὶ μετ' εὐλίστου λατρείας τὴν ἀπεχαιρέτισα.

«Ὡ ἡδὺ αἶσθημα! γλυκὺς ἥχος! ἡ ἀγαθότης καὶ εἰρήνη ψυχῆς συγκεκινημένης, ἡ τακερὰ χαρὰ τῶν πρώτων τρυφερῶν συγκινήσεων τοῦ ἔρωτος!... ποῦ εἶσθε; ποῦ εἶσθε;

Ἡ

Τὴν ἐπιούσαν πρωτὴν ὅτε κατέβην διὰ τὸ τέιον, ἡ μήτηρ μ' ἐπέπληξεν — ὀλίγωτερον ὅμως παρ' ὅσον ἐφοδύμην —, καὶ με ἠνάγκαζε νὰ διηγηθῶ πῶς εἶχον διέλθῃ τὴν χρεοδινήν ἐσπέραν. Τῇ ἀπεκρίθην δι' ὀλίγων λέξεων, παραλείπων πλείστας λεπτομερείας καὶ προσπαθὼν νὰ περιῶσθαι εἰς τὴν διηγησίν μου μορφήν ὅσον οἶόν τε ἀσήμαντον.

— Ἀδιαφορὸν, δὲν εἶνε ἀνθρώποι καθὼς πρέπει, παρτήρουν ἡ μήτηρ μου, καὶ οὐ δὲν πρέπει νὰ συνηθίσῃς νὰ πηγαινῆς νὰ τοὺς εὐρίσκῃς. Θὰ ἔκαμνες καλλίτερα νὰ μελετᾷς διὰ τὰς ἐξετάσεις σου.

Ἐπειδὴ ἐγίνωσκον ὅτι αἱ περὶ τῶν ἀσχολιῶν μου φροντίδες τῆς μητρὸς μου ἔμελλον νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, δὲν ἐνόμισα ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἀντιλέξω. Ἀλλὰ μετὰ τὸ τέιον ὁ πατήρ λαβὼν με ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ ἐξελθὼν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν κήπον, ἠνάγκασέ με νὰ τῷ διηγηθῶ πᾶν ὃ τὴν εἶχον ἰδῇ παρὰ τῇ οἰκογενεῖᾳ Ζασεκίν.

Ὁ πατήρ μου εἶχεν ἐπ' ἐμοῦ ἀλλόκο-